

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 20. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: mandag den 12. marts 2018
Tidspunkt: kl. 10.00
Sted: vær. 2-133

Til stede: Erik Christensen (S), formand, Kenneth Kristensen Berth (DF), næstformand, Jakob Ellemann-Jensen (V), Peter Hummelgaard Thomsen (S), Claus Larsen-Jensen (S), Søren Søndergaard (EL), Rasmus Nordqvist (ALT) og Zenia Stampe (RV).

Desuden deltog: Beskæftigelsesminister Troels Lund Poulsen, finansminister Kristian Jensen og undervisningsminister Merete Riisager.

Punkt 1. Rådsmøde nr. 3606 (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse – socialdelen) den 15. marts 2018

EUU alm. del (17) – bilag 455 (kommenteret dagsorden)

Beskæftigelsesministeren ville forelægge alle sager til udvalgets orientering. Der var tale om en relativt kort dagsorden med fire sager, hvoraf ingen var lovgivningsmæssige sager.

1. Det europæiske semester 2018

– *Politisk drøftelse og vedtagelse*

KOM (2017) 0674, KOM (2017) 0690, KOM (2018) 0120

Rådsmøde 3606 – bilag 1 (samlenotat side 2)

Beskæftigelsesministeren: Det er jo en sag, vi løbende drøfter her i Folketingets Europaudvalg. På det kommende rådsmøde skal den fælles beskæftigelsesrapport og rådskonklusionerne om den fælles beskæftigelsesrapport og den årlige vækstreddegørelse vedtages.

Den fælles beskæftigelsesrapport fokuserer på beskæftigelsessituationen i EU på tværs af landene. Det går godt i Europa. Beskæftigelsen stiger generelt, mens arbejdsløsheden falder på tværs af EU-landene og forskellige grupper.

Det samme er tilfældet her i Danmark, hvor beskæftigelsen igen er tæt på det højeste niveau nogensinde. Der er dog stadig udfordringer i nogle EU-lande. Nogle EU-lande har således stadig udfordringer med mange langtidsledige og en høj andel af arbejdsløshed blandt unge. Der er desuden stadig udfordringer med arbejdsløshed blandt grupper med begrænset uddannelse og personer fra tredjelande.

Rådskonklusionerne følger op på rapporten og opfordrer bl.a. landene til tre indsatser. For det første en fortsat indsats for en fortsat jobskabelse. For det andet at jobskabelsen særlig bør fokusere på personer med begrænset uddannelse og personer fra tredjelande. For det tredje at arbejdsmarkedet løbende tilpasses til nye former for jobs, ny teknologi og hele disruptiondagsordenen, som vi jo også beskæftiger os med her i Danmark, hvor vi generelt

er meget langt fremme. Vi har bl.a. oprettet Disruptionrådet, som ser på, hvordan vi bedst sikrer, at Danmark er godt rustet til fremtidens arbejdsmarked. Jeg oplever en stor interesse for arbejdet i Disruptionrådet fra forskellige dele af verden.

Jeg vil derudover også nævne, at der i beskæftigelsesrapporten for første gang indgår et såkaldt socialt scoreboard. Scoreboardet blev gennemgået her i udvalget torsdag den 22. februar ved en teknisk gennemgang. Scoreboardet indeholder 12 indikatorer, der tager afsæt i de 20 principper i den europæiske søjle af sociale rettigheder. På baggrund af indikatorerne rangeres landene efter, hvordan de præsterer. Blandt indikatorerne er arbejdsløshed, den generelle beskæftigelse og forskellen mellem kvinders og mænds arbejdsmarkedsdeltagelse. Danmark er samlet det land, der præsterer allerbedst på tværs af alle indikatorer. Danmark efterfølges af Sverige, Østrig, Tjekkiet og Holland.

Kenneth Kristensen Berth glædede sig over, at Danmark var nr. 1 på det sociale scoreboard, men hvad skulle det bruges til? Var målet, at alle lande skulle tilpasse sig hinanden, så der blev så få forskelle på scoreboardet som muligt? Var det i givet fald realistisk at få alle lande op på dansk niveau?

Beskæftigelsesministeren forklarede, at scoreboardt var et redskab til inspiration, og det var nyttigt at sammenligne landene, også vedrørende bedste praksis.

2. Indsatsen mod lønforskelle mellem kvinder og mænd: Bidrag til at opnå den sociale søjles mål

– Politisk drøftelse

KOM (2017) 0250

Rådsmøde 3606 – bilag 1 (samlenotat side 5)

Beskæftigelsesministeren: Regeringen støtter retten til samme løn for samme arbejde og arbejde af samme værdi. Men vi mener også, at løn er et nationalt anliggende, og parternes autonomi og den danske model skal respekteres. Derfor finder vi heller ikke behov for yderligere regulering på dette område fra EU.

I oplægget til drøftelsen nævnes det, at hovedårsagerne til lønforskelle mellem kvinder og mænd er det kønsopdelte arbejdsmarked og det kønsopdelte uddannelsesvalg. Det problem kan ikke løses ved EU-tiltag eller fælles krav. Det løses efter regeringens opfattelse i stedet ved, at unge kvinder og mænd vælger job og uddannelse efter deres kompetencer og ambitioner – ikke efter køn.

Rasmus Nordqvist påpegede, at der ifølge World Economic Forums gennemgang af ligestilling var mange andre udfordringer end det kønsopdelte arbejdsmarked. Når nu regeringen mente, at ligeløn ikke var et anliggende for EU, havde den så tænkt sig at gøre andet for at udjævne de fortsatte lønforskelle mellem kvinder og mænd?

Kenneth Kristensen Berth påpegede, at Rumænien og Italien fremstod som de mest ligestillede lande, hvis scoreboardet skulle opfattes som et parameter for ligestilling. Var det mon et udtryk for de faktiske forhold i jernindustrien? Viste tallene ikke, at ligestilling netop ikke kun er et spørgsmål om lønforskelle? Var ministeren enig i, at der også er andre ting, der afgør, om man er ligestillet? Hvis scoreboardet ikke var et parameter for ligestilling, hvad skulle det så bruges til?

Dansk Folkeparti havde ofte advaret mod den sociale søjle. Regeringen havde heller ikke været begejstret, men havde samtidig sagt, at man ikke skulle lægge så meget i den, fordi den ikke var forpligtende. Ganske kort efter vedtagelsen var den alligevel havnet på dagsordenen. Ministerens kolleger skulle nu drøfte, hvordan man kunne opnå den sociale søjles mål om udjævne lønforskelle mellem kvinder og mænd på. Hvordan undgik man nu at komme i en situation, hvor nationale anliggender, som der ikke er traktatmæssigt grundlag for at gøre til EU-anliggender, alligevel bliver det, fordi de bliver diskuteret gang på gang?

Beskæftigelsesministeren var enig med Rasmus Nordqvist og Kenneth Kristensen Berth i, at løn blot var ét element i ligestillingsdiskussionen. Regeringen havde fremlagt redegørelsen om perspektiv- og handlingsplan 2017, som tog sig af en lang række ligestillingsmæssige aspekter. Regeringen mente ikke, at der skulle laves yderligere EU-regulering af lønninger. Man skulle i stedet tage et opgør med kønsopdelte arbejdsmarked, hvor unge i højere grad valgte nogle andre uddannelser, end de gjorde i dag. Der var stadig en stor forskel på kvinders og mænds valg af uddannelse, og de førte til job, som var forskelligt

lønnen, fordi det var den måde, overenskomsterne er indrettet på. Det var et spørgsmål, som ligestillingsministeren skulle sætte dagsordenen for.

Ministeren gav Kenneth Kristensen Berth ret i, at ligestilling ikke kun handlede om løn, men også om f.eks. deltagelse på arbejdsmarkedet. Danmark har en stor andel af kvinder på arbejdsmarkedet. Der var dog lande, som ønskede en diskussion om eventuelle yderligere initiativer. Snart ville man vende tilbage til en diskussion om orlovsdirektivet. Det var meget bekymrende, hvis EU skulle begynde at blande sig i, hvordan man på nationalt plan indretter sit arbejdsmarked, og Danmark arbejdede her sammen med ligesindede lande.

På Kenneth Kristensen Berths spørgsmål om den sociale søjle svarede han, at hans synspunkter ikke lå milevidt fra Dansk Folkepartis. Søjlen bandt hverken Danmark eller andre lande til en bestemt holdning til eventuelle kommende forslag fra Kommissionen. Den var et inspirationsgrundlag. Man skulle naturligvis være opmærksom på, hvad der kunne være på vej af drøftelser om den sociale søjle. Det måtte ikke føre til laveste fællesnævner, og Danmark skulle stadig have mulighed for at bestemme nationalt. Men det fremgik klart, at søjlen ikke har selvstændig juridisk betydning eller overfører kompetencer til EU.

Rasmus Nordqvist spurgte, hvad ministeren ville bidrage med af inspiration til sine europæiske kolleger. Samlenotatet handlede mest om, at danske nationale anliggender skal respekteres, og i øvrigt kom ministeren kort ind på det kønsopdelte arbejdsmarked. Var det alt?

Kenneth Kristensen Berth ville gerne på Dansk Folkepartis vegne udtrykke en stærk principiel bekymring for, hvilken lavine den sociale søjle kunne sætte i gang. Når man accepterede den sociale søjle, gik man endnu et skridt i retning af, at EU skulle have en social dimension og dermed blande sig yderligere i landenes arbejdsmarkeds- og socialpolitik. Han forudså, at der i de næste 6-8 år ville komme det ene forslag efter det andet på området, og man måtte kalde ham Mads, hvis det ikke på et tidspunkt endte med lovgivningsinitiativer. Om ikke andet ville det blive sneget ind i andre direktiver – nu havde ministeren f.eks. selv nævnt orlovsdirektivet. Det var heller ikke hensigtsmæssigt blot at igangsætte en debat, for lønninger reguleres ideelt set ikke på Christiansborg, men er et anliggende for arbejdsmarkedets parter.

Når nu søjlen var til inspiration, og Rumænien åbenbart var det land, der havde den laveste lønforskel mellem mænd og kvinder, hvilken form for inspiration forventede ministeren så at få fra sin rumænske kollega? Måske vidste ministeren det ikke på stående fod, men hermed fik han en opfordring til at spørge sin rumænske kollega på mødet, hvordan de var blevet så dygtige.

Claus Larsen-Jensen understregede, at alt vedrørende den sociale søjle lå under den åbne koordinationsmetode. I henhold til traktaten er arbejdsmarkeds- og socialpolitik national kompetence. Hvis Dansk Folkeparti indtog et afslappet perspektiv uden at være bundet så meget af sin ideologiske holdning til EU, kunne man se, at scoreboardet på dette

felt var af samme karakter som på beskæftigelsesområdet, hvor man i kraft af fælles indikatorer og målsætninger havde opnået den effekt, at den samlede beskæftigelsesrate og andelen af kvinder på arbejdsmarkedet var øget i hele Europa. Det var nu dokumenteret, at Danmark ligger i front. Man kunne dermed have det synspunkt, at fælles målsætninger sammen med de andre europæiske lande var unødvendige. Men hvis effekten af, at man i fællesskab måler sig op imod hinanden og kan se, at forhold i lande som Danmark medfører en bedre økonomi, en højere beskæftigelsesrate og en højere mobilitet på arbejdsmarkedet, var det så ikke en god idé at anvende søjlen til at få andre lande til at følge den samme udviklingsvej? Det ville også mindske presset på Danmark. Kunne ministeren bekræfte, at Danmark havde fået hævet overliggeren i hele EU på beskæftigelsesområdet?

Zenia Stampe undrede sig over Dansk Folkepartis udfald. Ganske vist kunne man være for den sociale søjle af et godt hjerte og mene, at alle europæere burde underlægges de samme sociale politikker. En god social sikring og det at løfte bunden var dog samtidig den bedste sikring mod social dumping og dermed det bedste værn mod, at der pludselig stod en masse mennesker og bankede på Danmarks dør for at få arbejde. Det var da ellers noget, Dansk Folkeparti plejede at opfatte som en trussel.

Beskæftigelsesministeren konstaterede, at hans indlæg åbenbart var pauvert, siden Rasmus Nordqvist spurgte, hvad Danmark ville bidrage med på mødet. Man kunne fremhæve den danske model med tæt kontakt mellem arbejdsgivere og arbejdstagere, det fleksible arbejdsmarked, der gav en stor konkurrencefordel, og ikke mindst velfærdssamfundet, hvor børnepasning gav gode muligheder for kvinder til at komme ud på arbejdsmarkedet. Det var et kæmpeproblem i flere andre lande, hvilket man også kunne aflæse af de dramatisk lave fødselstal i Sydeuropa.

Den 22. marts havde ministeren et bilateralt møde med sin rumænske kollega, ganske vist om et andet tema – men han ville gerne tage dette tema op, som Kenneth Kristensen Berth havde opfordret ham til.

Det var afgørende, at der fortsat var hegnsplæ over for den sociale søjle, for der var lande, som gerne ville bruge den som en trojansk hest til at lave ny EU-lovgivning med. Det drejer sig især om lande, hvor det er svært at komme igennem med sociale forbedringer, uden at der bliver taget initiativ fra Kommissionens side. Som Claus Larsen-Jensen var inde på, kunne søjlen bruges til at dele erfaringer med, og Danmark lå flot placeret. Man kunne godt finde andre lande, der havde politisk interessante initiativer, og man skulle hele tiden tage bestik af udviklingen rundt om i Europa. Det var glædeligt, at Polen og andre lande oplevede en gunstig økonomisk udvikling. Det var nu mere attraktivt at tage tilbage til Polen for at få arbejde, og den positive udvikling bidrog til et mere ligeværdigt europæisk samarbejde.

Rasmus Nordqvist opfordrede ministeren til at kigge på, hvad andre lande, herunder Rumænien, havde opnået med hensyn til ligeløn. Ifølge World Economic Forums rangering stod Danmark ikke godt på alle punkter, og det burde også regeringen være bekymret over. I stedet for hele tiden at tale om orlovsdirektivet som en trussel mod den danske model

burde man indse, at det handler om at sikre europæernes rettigheder og dermed løfte hele Europa. Det var da kun positivt.

Beskæftigelsesministeren måtte blive Rasmus Nordqvist svar skyldig vedrørende World Economic Forums rapport, men ville gerne sende et skriftligt svar om nødvendigt. Hvad angik orlovsdirektivet, var han hundrede procent uenig med Rasmus Nordqvist. Det var en forkert beslutning, Kommissionen havde taget – den var gift for det europæiske samarbejde og problematisk for den danske model. Arbejdsmarkedets parter havde også været meget kritiske over for Kommissionen. Men han ville vende tilbage til den diskussion i juni for at bede om et mandat.

3. Fremtiden for EU's beskæftigelses- og socialpolitik efter 2020

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3606 – bilag 1 (samlenotat side 7)

Beskæftigelsesministeren: Jeg vil benytte lejligheden til på rådsmødet at understrege, at EU-samarbejdet er en fordel for Danmark, og at det er i Danmarks interesse, at de andre lande har høj beskæftigelse og velfungerende arbejdsmarkeder.

Derudover vil jeg understrege, at EU-regulering på det social- og beskæftigelsespolitiske område skal have den fornødne respekt for de forskellige nationale arbejdsmarkedsmodeller. Det er for mig at se fuldstændig afgørende. Det er godt, at vi i EU fokuserer på fælles udfordringer såsom arbejdsløshed og integration. Det er også fint, at vi kan lade os inspirere af hinandens erfaringer, men det skal være op til landene selv at beslutte løsningerne.

Når det gælder beskæftigelsesområdet, ser jeg ikke på nuværende tidspunkt behov for ny lovgivning fra Kommissionens side. Kommissionen bør i stedet fokusere mere på at sikre ensartet håndhævelse i medlemslandene af de eksisterende EU-regler. Det er vigtigt for at sikre lige konkurrencevilkår i hele EU, når reglerne er vedtaget og skal omsættes i praksis.

Jeg oplever i dag, at der er tilfælde, hvor håndhævelsen halter bagefter i en række lande. Det betyder desværre ulige konkurrence på tværs af EU, og det er naturligvis ikke i dansk interesse. Regeringen fokuserer på implementeringen af EU-retsakter herhjemme, men der er også behov for en øget indsats fra Kommissionen på dette område.

5. Eventuelt

Beskæftigelsesministeren: Afslutningsvis vil jeg kort nævne den sidste sag på dagsordenen, som er en teknisk sag. Det er sådan, at den såkaldte Beskæftigelseskomité har udtalt sig om EU-landenes arbejde med EU's ungdomsgaranti. På rådsmødet forventes formanden for komiteen at fremføre komiteens synspunkter om EU's ungegaranti, og jeg vil tage den orientering til efterretning.

6. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

FO Punkt 2. Rådsmøde nr. 3605 (økonomi og finans) den 13. marts 2018

EUU alm. del (17) – bilag 455 (kommenteret dagsorden)

Finansministeren ville forelægge sagen om indberetningspligt ved grænseoverskridende skattearrangementer til forhandlingsoplæg, mens de resterende sager var til orientering. Han havde ingen bemærkninger til sagen om G20-mødet for finansministre og henviste i øvrigt til samlenotatet.

FO 1. Indberetningspligt i forbindelse med grænseoverskridende skattearrangementer

– *Generel indstilling*

KOM (2017) 0335

Rådsmøde 3605 – bilag 1 (samlenotat side 2)

Finansministeren: Forhandlingsoplægget vedrører Kommissionens forslag om at indføre indberetningspligt for skatterådgivere i EU. Indberetningspligten omfatter grænseoverskridende skatteordninger med særlige kendetegn, som erfaringsmæssigt har vist sig at være forbundet med skatteunddragelse.

Hvis en skatterådgiver – eller en virksomhed eller privatperson – konstruerer skatteordninger med de fastsatte kendetegn, indtræder en pligt til at underrette skattemyndighederne i det EU-land, hvor rådgiveren har hjemme. Indberetningen skal oplyse, hvilke skatteydere og mellemænd ordningen vedrører, en detaljeret beskrivelse af de kendetegn, som gør ordningen indberetningspligtig, samt en liste over de EU-lande, som kan være berørt af skatteordningen. De indsamlede oplysninger skal automatisk udveksles med de andre EU-lande.

For at håndhæve kravene skal landene pålægges sanktioner for mangelfuld indberetning. Det kunne f.eks. være bødestraf, men vil være op til de enkelte lande, så længe sanktionerne er effektive og har en afskrækkende virkning.

Forslaget trækker på erfaringer fra lækagesager som f.eks. Panama Papers, der har tydeliggjort skatterådgiveres rolle i skatteundgåelse. Forslaget er også fuldt på linje med Folketingets aftale om styrket indsats mod skattely fra den 17. maj 2017.

Forhandlingerne drejer sig primært om de nærmere kendetegn, som udløser indberetningspligt. Det drøftes især, om man skal indberette skatteordninger, som omfatter fradragsberettigede transaktioner til lande med særlig lav selskabsskat. Et muligt kompromis kan blive, at sådanne lave skattesatser udløser indberetningspligt, hvis det primære formål vurderes at være skattebesparelse. Hele dette område er stadig til forhandling, herunder også hvilke niveauer, der udløser indberetningspligt.

FO Forslaget vil give bedre forudsætninger for tidligt at identificere kreative skattearrangementer, der har til hensigt at slippe uden om at betale den skat, man burde. Det kan gøre det muligt at justere lovgivningen for at lukke huller og omgåelsesmuligheder, som man ikke tidligere har været opmærksom på. Forslaget og den konkrete indberetningspligt ligger således i forlængelse af de seneste års omfattende EU-indsats for at bekæmpe skatteundgåelse.

Regeringen støtter forslaget og vil fortsat arbejde for at sikre ambitiøse tiltag til yderligere bekæmpelse af skatteundgåelse.

Peter Hummelgaard Thomsen glædede sig over, at forhandlingsoplægget var et tegn på, at vinden blæste den rigtige vej. Det bakkede han op om. Han kunne dog læse sig til nogle kritiske hørings svar, bl.a. fra Dansk Erhverv, DI og Danske Advokater, der var kritiske, dels over for regeringens linje, dels over for forslaget som sådan. Hvad mente ministeren om den bekymring? Kunne det håndteres i implementeringsfasen? Og var ministeren ikke enig i, at det var de rette tiltag i kampen mod den type rådgivervirksomhed, som bl.a. har ført de skatteundgåelsesarrangementer med sig, man så i forbindelse med Panamapapirerne og paradisepapirerne?

Rasmus Nordqvist ville gerne høre ministerens holdning til udtalelsen fra Europa-Parlamentet, hvori man giver udtryk for et ønske om at stramme yderligere op.

Finansministeren sagde, at nogle selvfølgelig ville finde en indberetningspligt generende: administrativt besværlig og uden de samme muligheder for at kunne agere ligeså frit. Dertil kom, at nogle ville blive gjort opmærksom på den rådgivning, der havde fundet sted for at undgå at betale den skat, som lovgivningen foreskriver. Ministeren tog kritikken afslappet, om end han selvfølgelig havde lyttet til, om der var noget indholdsmæssigt, man skulle være opmærksom på: præcision, klarhed og nænsomhed i forsøg på at mindske de byrder, der måtte ligge indberetningsmæssigt på helt almindelige rådgivere. Det var den eneste vej frem. Paradisepapirerne og Panamapapirerne gjorde, at der var skabt et momentum, som skulle udnyttes fuld ud. Momentum var dog ikke helt så stærkt, som man kunne ønske det, så hvis man ventede på den perfekte løsning, ville man ende med at vente, til der ikke var flere løsninger at gribe til. Man måtte gå med de eksisterende løsningsmuligheder og en gang imellem søge kompromiser, hvis vægtskålen i den større sammenhæng tynger ned til den rigtige side. Det gjorde forslaget om indretningsordninger. Kernen var at få en indberetningspligt og tilstrækkeligt høje sanktionsmuligheder, så man kan skride ind over for dem, der forsøger at undgå indberetningspligten.

Rasmus Nordqvist gentog sit spørgsmål.

Finansministeren forklarede at, da regeringen gjorde sine forberedelser, havde den en forventning om, at Parlamentet ville komme med en udtalelse i marts. Den var nu kommet, og regeringen var i gang med en nærmere gennemgang. Parlamentet trækker gerne i samme ambitiøse retning som Danmark, og derfor forventede ministeren, at regeringen ville være enig i meget af det fremsatte. Han kunne eventuelt sende et skriftligt svar til Rasmus Nordqvist.

Rasmus Nordqvist ville gerne modtage et skriftligt svar og støttede i øvrigt forhandlingsoplægget. Han syntes, at man fra dansk side skulle bakke op om Parlamentets punkter.

Formanden konkluderede, at der ikke var et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet ingen partier havde udtrykt sig imod det.

2. Bankpakken – revision af EU's kapitalkravsregler (CRR/CRD IV)

– *Generel indstilling*

KOM (2016) 0850, KOM (2016) 0854

Rådsmøde 3605 – bilag 2 (revideret samlenotat)

EUU alm. del (17) – bilag 261 (udvalgsmødereferat side 321 FO,
forhandlingsoplæg forelagt EEU 1/12-17)

Finansministeren: Der lægges op til enighed om bankpakken, som bl.a. ændrer EU's kapitalkrav. Jeg har forelagt sagen flere gange, senest til forhandlingsoplæg forud for Økofin den 5. december 2017. Det er fortsat uklart, om der kan nås enighed nu. BankPakken indeholder bl.a. følgende centrale tiltag af stor betydning for danske institutter, herunder realkreditinstitutter:

- et gearingskrav, som er et krav til kapital i forhold til de samlede uvægtede aktiver i form af udlån m.v. Det er et supplement til de almindelige risikovægtede kapitalkrav.
- et krav om stabil finansiering (NSFR), som skal sikre, at institutterne ikke finansierer sig for kortsigtet med risiko for at komme i klemme under markedsuro.
- en standard for kapitalkrav vedr. markedsrisiko: Den skal sikre nok kapital til at dække tabsrisiko pga. kursudsving på institutters beholdninger af f.eks. aktier og obligationer.

Bemærk, at reglerne om markedsrisiko måske ikke vil lande så gunstigt for os, som der var lagt op til, da jeg forelagde sagen i december, og indtil for få dage siden (vi har derfor sendt et revideret samlenotat til udvalget). Før indebar kompromisforslaget et lavt kapitalkrav for danske realkreditobligationer, som afspejlede den historisk lave risiko. Det kapitalkrav var mindre end kravet, foreslået af Kommissionen og betydeligt mindre end Baselkomiteens foreløbige udspil.

Det har i forhandlingerne ændret sig, så det seneste kompromis lægger op til, at EU venter med at implementere de nye markedsrisikoregler, idet de nu ventes yderligere revideret af Baselkomiteen. Det gælder bl.a. netop behandlingen af realkreditobligationer under de nye regler for markedsrisiko.

Der lægges nu foreløbigt op til, at institutterne i stedet skal rapportere til tilsynsmyndigheden, hvor store deres kapitalkrav ville have været under givne nye regler om risikovægte m.v., hvis sådanne regler var gældende allerede nu. Men institutterne vil altså indtil videre ikke være forpligtet til at efterleve disse kapitalkrav, dvs. holde denne mængde kapital.

Det drøftes nu, hvordan man skal fastlægge de regler om risikovægte m.v., som rapporteringen skal baseres på. Enten skal reglerne fastsættes efterfølgende af Kommissionen ved en delegeret retsakt. Eller også skal reglerne fastlægges allerede nu i kompromisforslaget, f.eks. på grundlag af reglerne i kompromisforslaget fra december 2017. Derudover drøftes, om Kommissionen senest ultimo 2020 skal fremsætte forslag om implementering af endelige Baselstandarder på området.

Ændringen af kompromiset på dette punkt udelukker naturligvis ikke, at de endelige regler om kapital til at modstå tab grundet kursudsving på realkreditobligationer i sidste ende kan

lande fint for Danmark. Men det vil indebære en periode med usikkerhed om, hvordan reglerne ender med at se ud – en usikkerhed, der ikke var i kompromiset fra december.

Der lægges nu også op til, at store institutter, som er udpeget som globalt systemisk vigtige, skal have et tillæg til gearingskravet på 3 pct. Nordea er aktuelt det eneste globalt systemisk vigtige institut i de nordiske lande.

Derudover lægges der op til mere fleksibilitet til f.eks. at stille ekstra kapitalkrav til SIFI'er. Vi har sammen med en gruppe af lande trukket i retning af relativt meget fleksibilitet.

Det er selvfølgelig ærgerligt, at kompromisforslaget er ændret og blevet mere usikkert angående markedsrisiko. Vi har kæmpet imod og kæmper fortsat hårdt for det bedst mulige kompromis, og de danske synspunkter støttes af en række lande i Rådet. Der er dog omvendt andre lande, der har meget stærke ønsker om at, at EU-kravene skal udskydes og afvente de endelige Baselstandarder på området.

Kompromisforslaget tilgodeser fortsat de danske prioriteter på en række centrale områder, f.eks. krav til gearing og stabil finansiering, der tager hensyn til dansk realkredit. Vi forventer derfor at kunne støtte et samlet kompromis, idet vi arbejder hårdt for de danske prioriteter på alle punkter til det sidste.

Kenneth Kristensen Berth ærgrede sig over de nye meldinger, som ministeren kom med. Det var irriterende, at realkreditsektoren skulle blive ved med at leve med en usikkerhed. Hvordan undgik man, at det blev reguleret via en delegeret retsakt? Han var klar over, at ministeren havde mulighed for at gøre indsigelser, hvis der kommer en delegeret retsakt, der ikke indeholder et kapitalkrav for de danske realkreditinstitutter. Mente ministeren, at man ville ende der eller i et kompromisforslag? Han ville i øvrigt gerne have bekræftet, at det var rigtigt forstået, at det i Danmark kun er Nordea, der får et tillæg for generelle gearingskrav.

Finansministeren svarede, at regeringen var modstander af en delegeret retsakt på området, og at den arbejdede for, at det blev besluttet direkte. Det stod stadig hen i det uvisse, hvordan landene stillede sig, men der er normalt en god gruppe af allierede, der forsøger at trække i samme retning som Danmark. Det faktum, at den tyske regering ikke formelt var tiltrådt, gjorde, at der ikke var den sædvanlige beslutningskraft. Man ville derfor formentlig ikke nå frem til en beslutning om ændring af bankpakken på det kommende Økofin.

Ministeren var enig i, at det ville være rart, hvis realkreditområdet var på plads – også for de danske boligejere – men kampen var ikke tabt. Den var allerhøjst gået i forlænget spilletid. Hvis realkreditten skulle beslattes nu, ville man lande på kompromiset fra december 2017. Nogle lande mente, at det var for meget at vedtage regler nu for så igen at lave nye, når Baselpakken er færdig. Ministeren bekræftede over for Kenneth Kristensen Berth, at det kun var Nordea, der var berørt som det eneste nordiske pengeinstitut af de globale SIFI'er. Det kunne være andre globale SIFI'er, der operer i Danmark, men kun Nordea har hovedkontor i Norden.

3. Ændring af direktivet om genopretning og afvikling af kreditinstitutter (BRRD) og forordningen om den fælles afviklingsmekanisme (SRMR)

– *Generel indstilling*

KOM (2016) 0851, KOM (2016) 0852

Rådsmøde 3605 – bilag 1 (sammenfatning side 35)

EUU alm. del (17) – bilag 261 (udvalgsmødereferat side 324 FO,
forhandlingsoplæg forelagt EEU 1/12-17)

Finansministeren: Der er også lagt op til enighed om forslaget om ændring af direktivet om krisehåndtering af banker (BRRD). Jeg forelagde også denne sag til forhandlingsoplæg før Økofin i december.

Formålet med forslaget er især, at EU skal indføre en global standard for tabsabsorberende kapital (TLAC) for de vigtigste banker på globalt plan. Disse banker skal udstede en tilstrækkelig mængde gæld, der kan nedskrives eller konverteres til egenkapital i en krisesituation. Det skal bidrage til at minimere risiko for offentlig redning og statsfinansiell krise.

Forslaget lægger op til en tilpasning af det tilsvarende krav til nedskrivningsegne passiver, NEP-kravet, der gælder for alle kreditinstitutter i EU. Myndighederne skal selv fastsætte NEP-krav, når de laver planer for at håndtere en evt. afvikling af de enkelte institutter uden brug af offentlige midler.

Det reviderede kompromisforslag fastholder de væsentligste elementer i kompromisforslaget fra december. Der er dog også sket nogle tekniske ændringer. Bl.a. foreslås det, at kreditinstitutter med en samlet balance over en vis tærskel skal pålægges et minimumsniveau for NEP.

Det vil ikke umiddelbart betyde noget i praksis for danske institutter, men regeringen er af principielle hensyn skeptisk over for at implementere internationale standarder bredere end nødvendigt – dvs. i dette tilfælde også for banker der ikke er globalt systemisk vigtige. Derudover arbejder vi stadig på at sikre tilstrækkelig med fleksibilitet for Finanstilsynet til at sætte et passende NEP-krav til små og mellemstore pengeinstitutter, på samme måde som i dag.

Regeringen vil samlet set kunne støtte en løsning på linje med det foreliggende kompromis, men vil arbejde for forbedringer helt frem til en enighed på Økofin.

I praksis vil et kompromis om krisehåndteringsdirektivet (dvs. dette dagsordenspunkt) under alle omstændigheder indgå i en samlet pakke med et kompromis om kapitalkravene (dvs. det foregående dagsordenspunkt).

4. Opfølgning på de landespecifikke anbefalinger fra 2017 og reformer vedr. produktivitet

– *Politisk drøftelse*

SWD (2018) 0203, KOM (2018) 0120

Rådsmøde 3605 – bilag 1 (samlenotat side 47)

Finansministeren: På Økofin vil der være en drøftelse af EU-landenes opfølgning på de landespecifikke anbefalinger fra 2017 og en særskilt drøftelse af indsatsen med at styrke produktiviteten.

Jeg vil give et overblik over opfølgningen på de landespecifikke anbefalinger ved det fælles samråd med Finansudvalget den 15. marts, og i dag fokusere på drøftelsen om produktivitet.

Produktiviteten er generelt høj i EU, men de fleste EU-lande er udfordret af en relativt lav produktivitetsvækst. Det er kritisk, fordi demografien i de kommende år vil trække væksten i Europa ned, og produktiviteten derfor skal drive velstandsudviklingen. At hæve produktiviteten er også en stor opgave, som kræver indsats på mange forskellige områder.

Det gælder mere effektiv offentlig administration og velfærd, herunder også offentlige indkøb m.v. Og det gælder forbedringer i private virksomheders rammevilkår, herunder for innovation, adgang til finansiering og gode rammer for insolvens, som understøtter nye og dynamiske virksomheder.

Der er et særligt behov for at styrke konkurrencen i servicesektoren i de fleste EU-lande, så produktiviteten i denne sektor kan nærme sig niveauet i fremstillingsindustrien. Det gælder også i Danmark.

Jeg håber derfor, at drøftelsen på Økofin kan bidrage med ideer til at løse udfordringerne, så vi lærer af hinanden. Det gælder ikke mindst i de aktuelle opgangstider, hvor der burde være god mulighed for at tage fat om udfordringerne.

5. Rådskonklusioner vedr. Revisionsrettens rapport om makroudbalanceproceduren

– Rådskonklusioner

Rådsmøde 3605 – bilag 1 (samlenotat side 50)

Finansministeren: Økofin skal vedtage rådskonklusioner om Revisionsrettens beretning om proceduren for makroøkonomiske ubalancer. Proceduren har til formål at identificere, forebygge og i givet fald korrigere ubalancer som f.eks. et vedvarende tab af konkurrenceevne, uholdbart høj privat gæld eller boligprisbobler.

Konklusionerne ventes generelt at støtte rapportens anbefalinger til hvordan Kommissionen kan styrke implementeringen af proceduren. Der er bl.a. opbakning til, at Kommissionen styrker sin kommunikation om analyser af ubalancer. Der er også støtte til, at Kommissionen sikrer en tydeligere kobling mellem de identificerede ubalancer og de landespecifikke anbefalinger.

Rådet opfordrer også Kommissionen til i højere grad at bruge egentlige henstillinger om at rette op på store ubalancer (bindende krav om handlingsplan m.v.), eller offentligt at forklare, hvis man ikke gør det.

Regeringen kan støtte konklusionerne, og der er generelt opbakning til konklusionerne blandt EU-landene. Kommissionen har en vigtig rolle i at bruge procedurerne, selv om ansvaret for at nedbringe ubalancerne først og fremmest ligger hos EU-landene selv.

6. Forberedelse af G20-finansministtermøde i Buenos Aires, 19.-20. marts 2018

– Godkendelse af fælles EU-holdning

Rådsmøde 3605 – bilag 1 (samlenotat side 55)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

7. Opdatering af EU's sortliste

– Status

Rådsmøde 3605 – bilag 1 (samlenotat side 60)

EU-note (15) – E 28 (note af 29/1-16 om Kommissionens nye skattepakke og aktuelle EU-sager)

EUU alm. del (17) – bilag 261 (udvalgsmødereferat side 327 FO, forhandlingsoplæg forelagt EEU 1/12-17)

Finansministeren: Til allersidst har jeg en sag, som vi har drøftet nogle gange her i udvalget. Økofin ventes uden videre drøftelse at vedtage en opdatering af EU-sortlisten. Tre lande mere har i dialog med Adfærdskodeksgruppen for Erhvervsbeskatning givet tilsagn om at efterleve EU-kriterierne: Bahrain, Marshalløerne og St. Lucia. De tre lande ventes derfor flyttet fra sortlisten til observationslisten ud fra de kriterier og den proces, som Økofin besluttede i december. Det var helt samme proces, da otte lande i januar blev flyttet fra sortlisten til observationslisten.

Der ventes ved samme lejlighed taget stilling til en eventuel sortlistning af syv af de otte orkanramte caribiske lande, som fik længere svarfrist til EU, men som skal vurderes efter samme kriterier. EU-adfærdskodeksgruppen har foretaget en evaluering af landenes svar, og tre af de otte lande ventes på den baggrund indplaceret på sortlisten og fire på observationslisten. Et enkelt land har først svarfrist primo april.

Vi støtter opdateringen. Jeg vil igen understrege, at det i sig selv er positivt, at flere og flere lande har afgivet tilsagn om at efterleve kriterierne. Det ændrer selvfølgelig ikke på, at der følges nøje op på de tilsagn og frister, som landene på observationslisten har givet – herefter i alt 60 lande. Hvis landene ikke lever op til de tilsagn, de har givet, vil de komme tilbage på sortlisten.

Kenneth Kristensen Berth mente, at det var absurd, at mange lande var kommet af sortlisten og på observationslisten alene baseret på udsagn om at ville agere. Han foretrak en mere håndfast attitude, hvor landene kommer af listen, når de rent faktisk har handlet, og ikke bare sagt, at de vil gøre det. At fastholde dem på sortlisten vil jo ikke skabe en krigstilstand. EU har ind imellem muskler at spille med, og man burde bruge dem her i stedet for at tage hensigtserklæringer for gode varer.

Rasmus Nordqvist forstod ikke, hvordan man fra dansk side kunne nikke til en opdatering af sortlisten uden en yderligere diskussion. Ministeren og hans kolleger burde sætte spørgsmålstegn ved, om det var godt nok, og om det var rigtigt at gøre det på den måde. Han var i tvivl om, hvorvidt de lande, der nu var på listen, rent faktisk er de lande, hvor allerflest gemmer penge i skattely. Danmark skulle række fingeren i vejret og bede om en ny diskussion af måden.

Finansministeren var enig i udvalgets kommentarer, men understregede, at det ikke måtte være et mål i sig selv, at listen er så lang som muligt. Hans mål var, at sortlisten består af 0 lande og det samme for observationslisten. Man stod i et limbo, hvor flere lande havde sagt,

at de ville gøre noget, men hvor det nu var vigtigt at bevise en forandring. Da man diskuterede oprettelsen af sortlisten, var det ikke alle 28 lande, der klappede i hænderne. Danmark havde bedt om en substantiel drøftelse og en eventuel revidering af listen, men sagen var den, at der i sin tid var vedtaget klare kriterier for at gå fra den ene liste til den anden. Når landene så gjorde det, man havde bedt dem om at gøre, kunne man måske hævde, at man havde bedt dem om for lidt, men man var nødt til at flytte dem over til observationslisten. Derfor ville der ikke være nogen særlig drøftelse af det at flytte fra en liste til en anden, for det var i tråd med de kriterier, der var opstillet. Fra dansk side havde man ønsket skrapere kriterier, og det ville også være tilgangen i en kommende diskussion om revidering, men så længe reglerne var, som de var, nyttede det ikke noget at sige, at man ikke skal flytte dem over. Ministeren glædede sig over, at der var en sortliste, og at en række lande reagerede på den med tilkendegivelser. Han ville have været langt gladere, hvis der kom handlinger på bordet, men mente også, at man var kommet langt i diskussionen om skatteunddragelse. Han havde med stor tilfredshed konstateret, at kommissionsformanden havde taget bladet for munden og lagt op til en intern diskussion om skatteunddragelse. Det var positivt, at man ikke bare diskuterede, hvad der skete ude i verden, men også internt i EU.

Søren Søndergaard mente, at endnu et problem ved listen var, at den ikke indeholdt EU-lande. Indgik det i regeringens tanker, at grupper af lande kunne lave en skarpere liste – eventuelt også med lande uden for EU?

Rasmus Nordqvist roste regeringen for at have markeret, og han håbede, at det ville blive prioriteret at komme problemet med skattesnyd til livs. Talte man om, hvordan arbejdet foregik i Adfærdskodeksgruppen? Man havde tidligere diskuteret, hvor åbent et arbejde der kunne være, og hvor meget kontrol andre kunne føre med gruppen. Kunne man pille ved noget allerede nu, så man kunne holde ordentligt øje med gruppen. Den virkede lukket.

Finansministeren svarede, at der ham bekendt ikke var noget, der forhindrede lande i at gå videre end sortlisten. Hvis man valgte at gå videre, ville noget af det, der er en styrke ved den nuværende liste, gå tabt. Landene har i mange år individuelt eller i mindre grupper forsøgt at sætte ind over for skattely, og ca. 10 år tidligere lykkedes det de nordiske lande at få hul igennem til at lave dobbeltbeskatningsoverenskomster med en række tidligere skattelylande. Det lykkedes dog aldrig at få overenskomsterne til at være helt som ønsket, fordi der ikke stod tilpas mange bag. Ideen var så, at EU gik sammen for at være økonomisk stærk nok til at lægge et pres. Udenrigsministeren, skatteministeren og ministeren selv havde skrevet til EU og bedt om at få spørgsmålet om skattely med i EU's udenrigspolitik, så man bruger det i den måde, man agerer over for andre lande på. Ministeren var med på at gå ad flere forskellige spor, men mente, at noget af styrken ved listen er, at landene er sammen om den. Man havde derfor ikke dialog med andre lande på et særligt dansk initiativ. Man har sagt, at landene på observationslisten inden udgang af 2018 skal have indfriet deres løfte. Hvis ikke de lever op til det, de har lovet, ryger de tilbage på sortlisten.

Adfærdskodeksgruppen havde i øvrigt fået opgaven tildelt af Ministerrådet ud fra bestemte retningslinjer, og der var faktisk siden den første vedtagelse af listen sket nogle forandringer i åbenheden, så der nu bliver orienteret om ændringer, der sker undervejs. Ministeren gik

ind for åbenhed på området og ville også arbejde for mere åbenhed om Adfærdsgruppens arbejde.

8. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

9. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Punkt 3. Rådsmøde nr. 3606 (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse - socialdelen) den 15. marts 2018

EUU alm. del (17) – bilag 455 (kommenteret dagsorden)

4. Rådshenstilling om europæisk ramme for gode og effektive lærlingeuddannelser

– Vedtagelse

KOM (2017) 0563

Rådsmøde 3606 – bilag 1 (samlenotat side 8)

Undervisningsministeren: Formålet med henstillingen er at styrke kvaliteten af erhvervsuddannelser og EUD-elever beskæftigelsesegnethed. Lærlingeuddannelser er det samme som erhvervsuddannelser i en dansk kontekst. Overgangen fra erhvervsuddannelse til arbejde er lettere, hvis man allerede har erfaring fra livet på en arbejdsplads.

Forslaget skal derfor styrke og udbrede gode modeller for erhvervsuddannelser som den danske, hvor en stor del af uddannelsen foregår ude i virksomhederne.

Konkret foreslås 14 kriterier for, hvad der udgør gode og effektive erhvervsuddannelser. Det står naturligvis medlemslandene frit for, om de ønsker at gøre brug af disse kriterier.

Forslaget flugter i meget høj grad med den måde, vi i forvejen har indrettet erhvervsuddannelserne og praktikpladser på i Danmark.

Siden Kommissionen fremsatte henstillingsforslaget i oktober 2017, har den konkrete tekst været forhandlet blandt medlemslandene. Regeringen kan med glæde konstatere, at forslaget i sin nuværende form tager højde for den danske holdning til forslaget. Her kan det bl.a. nævnes, at:

- uddannelsernes kvalitet og fagligheden vægtes stærkt
- skolerne ikke nødvendigvis behøver at være en del af praktikpladskontrakten. Det afspejler situationen i Danmark, hvor praktikpladsaftalen udelukkende er et anliggende mellem eleven og praktikstedet
- fastlæggelsen af læringsmål skal ske i henhold til national lovgivning. I Danmark fastsættes læringsmålene af arbejdsmarkedets parter i dialog med Undervisningsministeriet
- sluttelig er udlandsophold i forbindelse med uddannelsen blot en mulighed – og ikke et krav.

Regeringen støtter henstillingen, som i sin reviderede form afspejler den måde, vi i forvejen har indrettet erhvervsuddannelsesområdet på i Danmark.

Claus Larsen-Jensen bad ministeren afkræfte Danske Regioners betragtning om, at der var tale om en standardisering. Siden 1970'erne havde der været et europæisk center for erhvervsuddannelse (Cedefop). Hvad var koblingen til det, og hvad var det nye i det, som ministeren havde forelagt? Der havde hele tiden været anbefalinger for erhvervsuddannelsesområdet. Kom Kommissionen med sit initiativ, fordi erhvervsuddannelsessystemernes

forskelligheder medvirker til, at ungdomsarbejdsløsheden er ekstremt høj i Sydeuropa og adskiller sig fra en model som den danske? Det fremgår tydeligt, hvis man sammenligner med et ikke-EU-land som Serbien eller med f.eks. Italien. Fra dansk side kan man måske godt lære noget af andres landes systemer, men man er ikke forpligtet til det. Danmark kunne også inspirere de andre lande.

Han pointerede, at det ikke var nemt at stille krav om udenlandsophold for lærlinge, da det også hænger sammen med indkomst, men at det på den anden side er vigtigt, at lærlinge får den mulighed. ERASMUS+ er studenterorienteret, så ville ministeren bidrage til, at man også så på de økonomiske incitament for lærlinge? Lærlinge vil ikke tage af sted, hvis der ikke er dækning for det arbejdstab, de får.

Kenneth Kristensen Berth undrede sig over, at regeringen støttede de mange mærkværdige hensigtserklæringer fra EU – ligesom den havde bakket op om en opfordring fra EU til at sænke valgretsalderen ved kommunale valg, på trods af at det ikke var en del af regeringens politik. Han mente, at det var vanvittigt at foreslå, at udlandsophold nærmest skal indgå som et kriterie for en god erhvervsuddannelse. Hvis regeringen skulle tage egentlig stilling, mente den så, at det var en god idé? Og havde ministeren til hensigt at foretage lovgivningsmæssige ændringer af de danske erhvervsuddannelser på baggrund af henstillingen?

Undervisningsministeren bekræftede over for Claus Larsen-Jensen, at der ikke var tale om en standardisering af erhvervsuddannelsesområdet i EU. Det var snarere at betragte som inspiration. I Danmark udsprang erhvervsuddannelserne af et samarbejde mellem virksomheder, og arbejdsmarkeds parter har stor indflydelse på erhvervsuddannelserne. Det medvirker til, at det fungerer godt.

Ministeren var enig i, at erhvervsuddannelseselever skal oplyses om de forskellige muligheder – inklusive udlandsophold. Ikke alle elever har lyst til et udlandsophold, men flere end dem, der i dag tager afsted, kunne formentlig få gavn af et ophold. Opholder man sig i et andet land, får man en bredere viden, sproglige kompetencer etc., og det udgør et stærkt afsæt til at få et job, når uddannelsen er slut.

Til Kenneth Kristensen Berth sagde ministeren, at den danske lovgivning ikke ville blive påvirket af EU-henstillingerne. Der var etableret et stærkt samarbejde – også med Dansk Folkeparti – om erhvervsuddannelserne i Danmark, hvor man havde lavet en aftale om en praksisfaglig uddannelsesparathedsvurdering, så eleverne i folkeskolen fremover skal have en tilbagemelding på deres praksisfaglige kompetencer. Der var starten på et opgør med uddannelsessnobberiet, der handler om, at man kun giver eleverne feedback på deres boglige kompetencer. Man skulle også til at forhandle, hvordan man kan styrke håndværksfagene i udskolingen, så eleverne i højere grad kan orientere sig i forhold til deres håndværksmæssige og boglige kompetencer. Det var et nationalt fokus, men andre lande måtte gerne lade sig inspirere, og man ville gerne samarbejde om det. Der ville som sagt ikke blive ændret på den danske lovgivning på grundlag af det forelagte, men det betød ikke, at

man ikke kunne inspirere elever til at tage til udlandet, hvis de kan have gavn af det. Ministeren oplyste, at hun for nylig havde lavet en bilateral aftale med den franske undervisningsminister om at finde måder, hvorpå man kan gøre det lettere for elever og lærere at tage på tværs af landene for at styrke deres sproglige kompetencer.

Claus Larsen-Jensen bad om at få nogle tal på fordelingen mellem studenter og lærlingeuddannelserne i forhold til ERASMUS+-programmet. Det var til evig frustration, at kun få fra erhvervsuddannelserne deltager. Det var hans klare opfattelse, at løn spiller en rolle, idet mange lærlinge også familiemæssige forpligtelser. ERASMUS+ var baseret på frivillighed og var ulønnet, så man kom til at sortere nogle bestemte grupper fra. Derfor skulle man finde ud af, hvad der skal til for at tiltrække lærlinge. Hvad var overvejelserne om rådgivning om erhvervsuddannelsessystemet? Tidligere var en række erhvervsuddannelsescentre meget aktive rundt om i Europa i deres rådgivning om erhvervsuddannelser, om hvis man virkelig ville skubbe til noget, skulle man lave en dansk model tilpasset vilkårene de pågældende steder.

Kenneth Kristensen Berth mente, at der var ved at opstå en form for udlandssnobberi: at en uddannelse ikke kan være ordentlig, med mindre man i minimum et halvt år har gået på et universitet – typisk et inferiørt et – i et andet land end Danmark. Han forstod på Claus Larsen-Jensen, at det handler om at komme ud, selv om man kan gå på et af verdens bedste universiteter i Danmark. Den holdning abonnerede Kenneth Kristensen Berth ikke selv på og spurgte, om ministeren var indstillet på at opponere mod udlandssnobberiet og sige, at man kan få en rigtig god uddannelse i Danmark og ikke skal udenlands for at kunne være sig selv bekendt?

Claus Larsen-Jensen tilføjede, at der er også noget, der hedder udlandsforskrækkelse. Det leverede Kenneth Kristensen Berth i metermål. Formålet var ikke at få alle ud at rejse, men at slå fast, at man kan blive klogere af at få en indsigt i andre lande, og at forudsætningen for det er, at man mødes over landegrænser. Kernen er at skabe ligestilling mellem forskellige gruppe af uddannelsessøgende. Som nyslået student uden en masse forpligtelser er det nemmere at rejse ud, end når man er i starten af 20'erne, har fået en erhvervsuddannelse, er vant til at arbejde og tjene penge og måske også har stiftet familie. Det handlede altså om at skabe nogle gode vilkår for lærlinge.

Rasmus Nordqvist ville gerne høre, om ministeren var enig i, at det er sundt at komme ud at møde andre mennesker og i, at det ikke forholder sig sådan, at alle uddannelsesinstitutioner i Europa er inferiøre i forhold til de danske.

Undervisningsministeren henviste til mejeristuddannelsen på Fyn. Det er en fremragende uddannelse på højt teknisk og fagligt niveau og med høj beskæftigelsesprocent. Eleverne bliver typisk ansat inden for fødevarerhverv, men også i beslægtede erhverv såsom medicinalindustrien. De har ikke svært ved at få et arbejde, men har de været et smut om f.eks. Frankrig og fået et indblik i fødevarerkulturen der, får de et nyt perspektiv på

deres viden. Det kan ikke være et minus. Begge dele er godt: få dig en fremragende uddannelse på Fyn og brug den eller tag en tur til et andet EU-land og få et europæisk perspektiv.

Ministeren slog fast, at mobilitet er ikke var krav i den reviderede tekst. Det var en mulighed, som man fra dansk side bakkede op om. Hvad angår ERASMUS+-programmet ville man se på, hvordan man kunne få flere ind, herunder også unge fra euv-området. Det arbejdede regeringen allerede på. Ministeren kunne sende et uddybende skriftligt svar, hvis der var et ønske om det.

Ministeren kunne oplyse, at Det Europæiske Center for Udviklingen af Erhvervsuddannelse (Cedefop) nu lå i Thessaloniki og understøttede Kommissionens og landenes politikudvikling med forskning. Hvis der var et ønske om et skriftligt svar om det arbejde, kunne ministeren sørge for det.

Mødet sluttede kl. 12.06